

Ismeretlen, valószínűleg pécsi lány levélfoszlánya édesanyjának

Kedves jó anyám! Nem tudom mi lehet az oka, hogy nem ir én már irtam levelet kártyát is és még mindig nem kapok rá választ *felejthetetlen, jó anyám* azt írta nekem az utolsó levelébe hogy csak egy szóval irjam, akarok e haza menni nagyon szeretnék de nem lehet sajnálom a szép ruhámat itt hagyni és most már egészen nyílt szívü leszek irányába az igazat meg valva nincs is pénzem, eddig nagyon jó módomb volt és elég pénzem is volt de most nagyon rosz sorban vagyok

(BML, Pécs város rendőrkapitányi hivatalának iratai, prostitúciós ügyek, jelzet n.)

A kéjnőnek álló Krammer Júlia ügye⁸

1. A kaposvári rendőrkapitányság levele a budapesti főkapitányságnak Kaposvár város kapitányától

Tekintetes főkapitányi hivatalnak
Budapesten.

Kraml Julcsa ottani Rotter nevü s a hajnali utczában lakó bordélyosnál kéj-hölgyi minőségben levő leány a mellékelt s szüleihez intézett levelében felkéri őket, hogy felejtve eddigi rosz tetteit, mennének el érte, és ő kész mostani életével felhagyni és szüleihez haza jönni.

Miután pedig Kramli Julcsa szülei teljesen vagyontalanok és az utazás költségeit viselni épen nem képesek, miután továbbá határozottan oda

⁸ A levéltári aktából végigkísérhető a lány története: a lány elszökött otthonról, egy bordélyos kéjnőként alkalmazta, majd más város bordélyosainak eladta. Egy jobb érzésű kuncsaftjával Julcsa megíratta szüleinek, melyik budapesti bordélyban tartózkodik, és kérte, vitessék haza. Az apa bejelentette a helyi kapitányságon a dolgot, aki az ügyben megkereste a fővárosi főkapitányt is. A kaposvári rendőrség is felvette a kapcsolatot az ügyben a fővárosi főkapitánysággal, átküldve nekik a lány személyi anyagát és fényképét.

nyilatkoztak, hogy leányuk hazajövetelét e kapitányság bármi módon eszközölje ki: hivatalos tisztelettel megkérem a tekintetes főkapitányi hivatalt, miszerint Kraml Julcsa cselédkönyvét bekövetelve, azt *pósta fordultával* ideküldeni, őt magát pedig toloncz uton hazájába Kaposvárra kísértetni sziveskedjék.

Megjegyzem végül, hogy nevezett kéjhölgy előbb Keszthelyen hason minőségben tartózkodván, szülei kérelmére két ízben megkerestem a keszthelyi szolgabírói hivatalt a leány hazakisértetése végett. Az ez alkalommal vele felvett jegyzőkönyvben oda nyilatkozott, hogy hajlandó szüleihez hazajönni, ha valamelyik érte Keszthelyre elmegy. – Mire anyja Keszthelyre érkezett, akkorra már előbbi bordélyosa a leányt a nevezett pesti bordélyosnak adta el.

Kaposvár 1878 május 30-án
Gundy⁹ v[áros]kapitány.

2. Ismeretlen levélíró Krámly (!) Antalnak

T. cz. Krámly Antal urnak, Kaposvárott.

Julcsa lányának adott ígéretemet teljesítem, midőn Önt értesítem arról, hogy az most Budapesten, V. kerület Hajnal-utca 5/A szám alatt létező Rotter-féle bordélyházban „Irma” név alatt lakik.

Nevezett lánya e körülményeket azon kéressel tudatja kegyeddél, hogy ez intézetből, melynek életmódját megutálta, őt kiszabadítsa. Erre a kegyed részéről nem kívántatik egyéb, mint hogy akár személyesen szóval, akár levél útján a helybeli Főkapitányi Hivatalhoz forduljon, s ennek lánya s remélem egyszersmind a kegyed kívánságát előadja.

E sorok írója különben Önökhöz teljesen idegen ember az Ön nevét soha nem hallottam, a Somogyban soha nem jártam. Csak leánya őszinte kérésén megindulva, határoztam magam e sorok írására. Remélem hogy az Ön atyai szíve csak nem lesz keményebb az idegen szívéénél.

Budapesten, 1878. június 8.

⁹ Kaposvár jónevű családja. A kapitány valószínűleg Gundy Mihály fia lehet, aki az 1820-as években kétszer is a város főbírája volt.

3. Krammer Antal újabb levele Kaposvár alispánjának

Nagyságos Alispány Ur! Kegyelettel tellyes jó Uram!

Ezerbocsánatért esdek, – hogy Nagyságod igaz atyáskodó szívénel a' már benyujtott kérvényem elintézését sürgetni bátor vagyok, – de azon szülői szív fájdalom, mi engem, és szegény nőmet aggaszt, nem hágy békét – nyugtalanít – mindaddig – miglen barommod Kohn Gyula Keszthelyen lakó kéjhölgytartó !! /: kupler :/ által eladott Julia leányomat oldalam mellett nem láthatom. –

Nagyságos Alispán Uram! a' már beadott kérvényemben némüleg tudattam, hogy mikép ment el leányom házamból minden atyai beleegyezésem nélkül szolgálni, újjólag röviden előadni bátor vagyok az egész tény álladékokat.

Krammer Julia leányom, m[ült]. év August havában házamtól akaratom ellenére, mivel én ötöt jóra intettem, mint cseléd, minden igazolvány nélkül Keszthelyre bizonyos Kohn Gyula izraelita kuplerhoz állítolag mint cseléd szolgálatban állott – de megvallom, hogy leány fiatal, szemes, és melyette szép is – Kohn Gyula a' keszthelyi Te[kin]t[e]tes Köz. igazgatóság[il]. Szolgabíróságnál minden hazai okmány nélkül nekie cselédkönyvet szerzett, 's ezen okmánnyal leányomat marha mod Buda pesten ily gyalázatos üzletbe, mivel a' nevezett is bir, eladta. Szegény nőm míg leányom Keszthelyen volt, két ízben ment el érte, – de Kohn Gyula magától elmenesztette, és így kétszeri utazására 30 ftokat elköltött haszontalanúl. –

Most végre Pesten belátván leányom, hogy ő onnand is mint barom más-hova lesz eladva – nekem többször írt, hogy mint atya ötöt a' rabszolgaságból szabadítsam meg, ígérvén megjavulását, – e szerént szülői kötelességnek esmertem lépést tenni a' helybeli város kapitányságnál először is, ki kérésemre rögtön lépést tett Pestre –, kinek 5 ftot leányom Boglárig teendő leutazására le is fizettem, de egy hó elmúlt már, leányom mégsem jön haza, ezután megkerestem Nagyságos Uram jó szívét is –, a'végett hogy Keszthelyen lakó Kohn Gyula megbüntetéséért, és kötelességeim megfizetéséért, valamint az illető köz. igaz. Sz[olga]bíróság által hazai okmány és engedély nélkül kiadott cseléd könyv kiadásáért felelőségre leendő vonatásáért –, de ez ideig misem történt, újjólag kártalanítaték –

Mély tisztelettel esedezni, méltóztasson Krammer Julia leányom hazajövetelét sürgetni, valamint Kohn Gyula keszthelyi lakóst kuplert az illető bírósága által elkövetett bünéért szigoruan megbüntetni, és ókózott 35 f költségeimet vele megfizettetni – mégis a' Te[kin]t[e]tes k. i. Szbíróságot, miután az minden hazai okmány és atyai engedély nélkül egy vidéki

A kéjnőnek álló Krammer Júlia ügyének dokumentumaiból,
fotója, mely alapján kerestetik. A képen az álló alak Júlia.
BFL, Leánykereskedelmi iratok

esmeretlen cselédnek igazolványt adott ki, felelőségre, és az illető hatósága által megdorgáltatni kegyeskedjen.

Tisztelettel maradtam
Nagyságos alispány Úrnak
Alázatos szolgája
Krammer Antal

4. Krammer Antal levele Budapest [?] főkapitányának

Tekintetes Kapitány Ur!

Krammer Julia leányom, ki a' mult évi August havában atyai engedelmem nélkül házomat elhagyván, kaposvárról Keszthelyre ment szolgálatban bizonyos Kohn Gyula nevezetű izraelitához –, ki utobb leányomnak a Keszthelyi Szolgabírósnál egy cseléd könyvet eszközölt, és avval Pesten levő *kupleróknak* eladta –

Meglátván leányom helyzetét, magában kért engem mint atyát gyermekileg megkért, hogy vegyem őtet még kegyelemben, atyai szívem megsajnálván rögtön lépést tettem a' helybeni város kapitányságnál, hol már utazására 5 fokat Boglárra lefizettem, de leány mégsem érkezett meg. –

Hodoló tisztelettel vagyok bátor tekintetes főkapitány Urat megkérni, miután tudom, hogy becses lelkétől elhagyatva lenni nem fogok, Krammer Julia leányomat Pesten levő kupleroknál felkerestetni, és őtet haza tolonczoltatni a' vasuton kegyeskedjen – annál is inkább mert leányom végett a' Kaposvárosa kapitánysága is már tekintetességedet megkereste.

Kérésem után tisztelettel
Tekintetes főkapitány Urnak
Alázatos szolgája
Krammer Antal
Kaposvár 1878 Julius 23

5. Thaisz Elek nyomoztat

Krammer Julia Kaposvári születésű állítólag cseledkönyvvel ellátott egyen a hivatalnal ez ideig bejelentve nem lett.

Bpest 878 August 6

[e sorok mellett] 38228/1878. 27/7.

42274 sz. a. elintéztetvén, illetőleg a nyomozás megindítatván, lezárt-
nak tekintem.

Bpest, 1878. Aug. 7én.

Thaisz Elek

6. Gloza soproni városkapitány válasza a budapesti rendőr-főkapitányság megkeresésére

4271:1878.

Tekintetes rendőri főkapitányságnak
Budapesten.

Folyó Oktober hó 1-én 4274. sz. a. kelt megkeresése folytán a helybe-
li mindkét bordélyházban a legszigorubb kutatás eszközöltetvén, Kramly
Julianna kéjő azok egyikében sem volt feltalálható, de sőt a nyomozás azt
eredményezte, hogy ezen nőszemély azokban eddig nem fordult meg.
Sopron város kapitányi hivatal 1878 oktober 4én.
Gloza v[áros]. kapitány

7. Személy-leírása Krámmer Juliánnának

Foglalkozása kéjhölgy
Születési hely Ságvár
Tartózkodása ismeretlen
Vallása r kath.
Állapota hajadon
Születési éve 1860
Termete közép
Arcza gömbölyű
Haja gestenyeszínű
Szeme kékek
Orra rendes
Ismertető jelei jobb arczán kis jel
Utazás czélja –

Kiadatott Kapovárott 1878. November 3.

Grundy város kapitány

8. A kaposvári főjegyző 1878. november 15-i értesítése a budapesti rendőrkapitányságnak Krammer Julcsa személyleírásáról

Tekintetes fővárosi rendőri kapitányságnak Budapesten

Folyó évi augusztus 7-én 39660. sz. a. kelt megkeresése kapcsán Krámmel vagy Krammer Julcsának személy leírását fényképmásával¹⁰ együtt azzal van szerencsém megküldeni, miszerint a fényképen álló helyzetben lévő nőszemély Krammel Julcsa.

Kaposvárott 1878. november 15-én

az alispán helyett a főjegyző.

[olvashatatlan aláírás]

(BFL, VI.1b.2d.27883/1878.1 és VI.1b.2d.27883/1878.4 és VI.1b.2d.27883/1878.5 és VI.1b.2d.27883/1878.17 és 18 és VI.1b.2d.27883/1878.30 és VI.1b.2d.27883/1878.35)

Az eltűnt Schmidt Juliánna hátrahagyott utazóládájában talált holmijainak tárgyjegyzéke, aki 69 forint tartozást hagyott hátra özv. Hankofszki Pálné, Gödöllei Sáránál

1. Egy nyeles hajkefe
2. Egy sárga bonto fésű
3. kilencz hitvány női ing
4. öt törülköző viselt
5. öt pár viselt harisnya
6. négy hitvány rongyos fehér rekli
7. Egy fehér hitvány kötény
8. Egy tarka hitvány kötény

¹⁰ A BFL 4 doboznyi rendőri anyagából a fényképek és fotók mára mind eltűntek, egyes bárcákból, engedélyekből vagy iratokból csúnyán kitépték a felvételeket. Krammer Júlia fényképe jól elbújva, egy kis méretű borítékban, papírba csomagolva vészeltte át a pusztítást.